

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології та соціальних комунікацій
Кафедра культурології та медіакомунікацій

МІЖНАРОДНІ КУЛЬТУРНІ ВІДНОСИНИ

Програма та навчально-методичні матеріали
з навчальної дисципліни

Галузь знань – 03 Гуманітарні науки

Спеціальність – 034 Культурологія

Освітньо-професійна програма – Фундаментальна та прикладна культурологія

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Харків, 2023

УДК 304.4:316.736-027.543

М 58

Друкується за рішенням Науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 5 від 19.12.2023 р.)

Рекомендовано до видання рішенням ради
факультету культурології та соціальних комунікацій (протокол № 6 від 29.11.2023 р.)

Рекомендовано кафедрою культурології
(протокол № 7 від 04.11.2023 р.)

Рецензенти:

О.М. Білик - доктор педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Харківської державної академії культури

Н.С. Бедріна – канд. культурології, доцент, доцент кафедри аудіовізуального мистецтва Харківської державної академії дизайну і мистецтв

Розробник:

М.О. Жигайло, канд. культурології, викладач

М 58

Міжнародні культурні відносини : прогр. та навч.-метод. матеріали з навч. дисципліни для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 034 «Культурологія», ОПП «Фундаментальна та прикладна культурологія» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т культурології та соц. комунікацій, Каф. культурології та медіакомунікацій ; [розроб. Жигайло М. О.] Харків : ХДАК, 2023. 27 с.

УДК 304.4:316.736-027.543(073)

І. РЕКВІЗИЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна / освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки, Спеціальність: 034Культурологія	Вибіркова освітня компонента	
Розділів - 2		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		4-й	–
		Семестр	
		7-й	–
Аудиторних годин для денної форми – 30; самостійної роботи – 60.	Освітньо-професійна програма: Фундаментальна та прикладна культурологія	Лекції	
		20 год.	–
		Семінарські	
	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	10 год.	–
		Самостійна робота	
		60 год.	–
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «**Міжнародні культурні відносини**» націлена на формування уявлення про специфіку міжкультурної комунікації, орієнтацію у діяльності культурних організацій сучасності, зокрема культурно-інформаційних центрів України.

Мета. У межах реалізації компетентнісного підходу підготовки фахівців, навчальна дисципліна спрямована на забезпечення інтегрованого результату, пов'язаного з формуванням умінь виявляти та оцінювати форми та функції міжнародної культурної комунікації, демонструвати системне розуміння принципів культурного співробітництва у контексті глобальних та локальних процесів.

Відповідно до освітньо-професійної програми, навчальна дисципліна формує такі компетентності та програмні результати навчання:

Загальні компетентності

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності

ФК 2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення та аналізу культурних потреб суспільства.

ФК 6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.

ФК 8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.

ФК 12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

Програмні результати навчання

ПРН 7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.

ПРН 9. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.

ПРН 14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефахівцями.

Критерії оцінювання результатів навчання:

1. Високий рівень знання матеріалу курсу (90 – 100 балів, А, відмінно):

- вільне володіння понятійним апаратом,
- вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на різні питання;
- високий рівень виконання програмних завдань.

2. Достатньо високий рівень знання матеріалу курсу (74 – 89 балів, С, В, добре):

- добре володіння основними термінами і поняттями,
- досить вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на основні питання;
- добрий рівень виконання програмних завдань.

3. Посередній рівень знання матеріалу курсу (60 -73 балів, D, E, задовільно):

- посередній рівень володіння основними термінами і поняттями,
- недостатньо вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на окремі питання;
- посередній рівень виконання програмних завдань.

4. Незадовільний рівень з можливістю повторного складання (35 – 59 балів, FX, незадовільно):

- незнання основних термінів та понять,
- незнання основного матеріалу курсу і неспроможність відповісти на більшість питань;
- незадовільний рівень виконання окремих програмних завдань.

5. Незадовільний рівень з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0 – 34 бали, F, незадовільно):

- незнання основних термінів та понять,
- незнання матеріалу курсу і неспроможність відповісти на питання;
- нездатність до виконання більшості програмних завдань.

Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання підсумкового екзамену для денної форми здобуття освіти, участь у лекційних заняттях, відповіді на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи.

II. НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

1. ТЕМАТИЧНО-ЗМІСТОВНЕ НАПОВНЕННЯ

Навчальний матеріал поділено на два розділи, які містять 7 тем, пов'язаних між собою змістовими складовими.

Розділ 1 «Міждержавні культурні відносини на світовій арені» включає 3 теми: Поняття, зміст та суб'єкти міжнародних культурних відносин; Двосторонні міждержавні культурні відносини; Діяльність міжнародних міждержавних організацій у галузі культури.

Розділ 2 «Недержавні культурні зв'язки у міжнародних відносинах» складається із 4 тем: Діяльність міжнародних неурядових організацій у галузі культури; Міжнародні недержавні зв'язки в галузі науки та освіти; Міжнародні недержавні зв'язки в галузі музики, театру, і кінематографії; Міжнародні недержавні зв'язки в галузі спорту.

Розділ 1.

МІЖДЕРЖАВНІ КУЛЬТУРНІ ВІДНОСИНИ НА СВІТОВІЙ АРЕНІ

Тема 1. Міжнародні культурні відносини та культурна дипломатія: загальна характеристика

Поняття "міжнародні відносини". Вихідні поняття теорії міжнародних відносин: «міжнародні відносини», «міжнародна політика», «світова політика», «зовнішня політика», «геополітика», «глобальний політичний процес», «міжнародний актор» тощо. Поняття «культурних відносин» та їх місце у видовій структурі міжнародних відносин. Ставлення політичних еліт до проблеми ідентичності національного культурного поля. Поняття «культурна дипломатія».

Тема 2. Двосторонні культурні відносини

Двосторонні зв'язки в міжнародному культурному обміні. Поняття двосторонніх зв'язків. Роль і місце двосторонніх зв'язків у міжнародному культурному обміні. Основні форми й напрямки двосторонніх культурних зв'язків. Діяльність закордонних культурних центрів у контексті двостороннього культурного обміну. Основні типи закордонних культурних центрів (універсальні й специфічні, державні й недержавні, комерційні й некомерційні й ін.). Роль національно-культурних зарубіжних центрів: Інститут ім. Гете, Французький інститут, Альянс Франсез, Інститут Сервантеса, Польський інститут, Шведський інститут, «Шведський дім», Інститут Конфуція. Двосторонні культурні відносини України – основні напрями.

Семінарське заняття № 1: Специфіка та основні вектори міждержавної міжкультурної комунікації. Культурні центри.

Тема 3. Діяльність міжнародних міждержавних організацій у галузі культури

Історія появи міжнародних міждержавних організацій (МДО) у галузі культури. Міжнародні організації в галузі культури, їх типологія й класифікація, інституціональні принципи та основні напрямки діяльності. Історія появи, структура та діяльність сучасних МДО у галузі міжнародного культурного співробітництва: Організація об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).

Семінарське заняття № 2: МДО у галузі міжнародного культурного співробітництва: ЮНЕСКО, ЮНВТО, ІККРОМ.

Розділ 2.

НЕДЕРЖАВНІ КУЛЬТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Тема 4. Діяльність міжнародних неурядових організацій у галузі культури

Становлення міжнародних неурядових організацій у галузі культури у XX ст. Функції та завдання міжнародних неурядових організацій у галузі культури на сучасному етапі. Міжнародна рада з питань пам'яток та визначних місць (ІКОМОС); Міжнародний центр досліджень у галузі консервації та реставрації культурних цінностей (ІККРОМ); Міжнародна рада архітекторів (МРА); Міжнародна рада офіційних туристичних організацій (МРОТО); Міжнародний комітет Червоного Хреста (МКЧХ). Міжнародні неурядові організації: International Society for Human Right (ISHR); Medical Women's International Association (MWIA); Польськоукраїнська фундація співпраці (ПАУСІ); «Україна–Польща–Німеччина» та ін. Переваги діяльності неурядових організацій.

Семінарське заняття № 3: Провідні напрями діяльності міжнародних неурядових організацій у галузі культури.

Тема 5. Міжнародні недержавні зв'язки в галузі науки та освіти

Основні етапи формування міжнародних наукових зв'язків. Особливості міжнародних наукових контактів на рубежі XX-XXI ст. Форми та напрямки міжнародних наукових зв'язків на сучасному етапі. Міжнародні наукові програми. Міжнародні наукові недержавні організації та фонди. Феномен міжнародних наукових премій: Нобелівський фонд та Нобелівська премія; Філдсовська премія. Міжнародні зв'язки в галузі освіти. Формування освітнього простору в Європі й сучасні тенденції.

Семінарське заняття № 4: Специфіка формування освітнього та наукового простору в Європі.

Тема 6. Міжнародні зв'язки в галузях музики, театру й кінематографії

Міжнародні фестивалі як феномен культурної інтеграції. Становлення й розвиток фестивального руху в XX столітті. Міжнародні організації, що регламентують фестивальну діяльність. Класифікація міжнародних кінофестивалів. Міжнародні музичні конкурси як основна форма міжнародних музичних зв'язків. Типологія та класифікація міжнародних музичних конкурсів. Характеристика найбільших міжнародних музичних конкурсів Європи та Америки. Міжнародні організації в області музики (Всесвітня асоціація міжнародних музичних конкурсів, Європейська асоціація музичних фестивалів, Міжнародна музична рада при ЮНЕСКО та ін.).

Семінарське заняття № 5: Особливості міжнародних зв'язків в галузі музики, театру і кіно.

Тема 7. Міжнародні зв'язки в галузі спорту

Міжнародні спортивні зв'язки. Роль спорту в сучасному суспільстві. Міжнародні спортивні змагання як головна форма міжнародних спортивних зв'язків на сучасному етапі. Мета, завдання, структура та принципи роботи міжнародних спортивних організацій: Міжнародний олімпійський комітет. Міжнародні об'єднання за видами спорту, національні комітети (союзи) спорту. Основні проблеми міжнародного спортивного руху на початку XXI століття.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд	с. р.		л	с	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Міждержавні культурні відносини на світовій арені												
Тема 1. Поняття, зміст та суб'єкти міжнародних культурних відносин	10	2		–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Двосторонні міждержавні культурні відносини	12	2	2	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Діяльність міжнародних міждержавних організацій у галузі культури	12	2	2	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Разом за розділом 1	34	6	4	–	–	24	–	–	–	–	–	–
Розділ 2. Недержавні культурні зв'язки у міжнародних відносинах												
Тема 4. Діяльність міжнародних неурядових організацій у галузі культури	14	2	2	–	–	10	–	–	–	–	–	–
Тема 5. Міжнародні недержавні зв'язки в галузі науки та освіти	14	4	2	–	–	8	–	–	–	–	–	–
Тема 6. Міжнародні недержавні зв'язки в галузі музики, театру, і кінематографії	14	6	2	–	–	6	–	–	–	–	–	–
Тема 7. Міжнародні недержавні зв'язки в галузі спорту	14	2		–	–	12	–	–	–	–	–	–
Разом за розділом 2	56	14	6	–	–	36	–	–	–	–	–	–
Усього годин	90	20	10	–	–	60	–	–	–	–	–	–
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин:	90	20	10	–	–	60	–	–	–	–	–	–

3. СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Специфіка та основні вектори міждержавної міжкультурної комунікації. Культурні центри	2
2	МДО у галузі міжнародного культурного співробітництва: ЮНЕСКО, ЮНВТО, ІККРОМ	2
3	Провідні напрями діяльності міжнародних неурядових організацій у галузі культури	2
4	Специфіка формування освітнього та наукового простору в Європі	2
5	Особливості міжнародних зв'язків в галузі музики, театру і кіно	2
	Усього:	10

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Європейський брендинг на світовій арені	8
2	Досвід країн Європи у реалізації зовнішньої культурної політики	8
3	Україна та Європейський Союз: сучасний стан та перспективи розвитку	8
4	Україна – Європа: розвиток креативних та культурних індустрій	10
5	Міжнародне культурне співробітництво в галузі науки та освіти: заклади вищої освіти	8
6	Роль арт-мобільності в міжнародній культурній взаємодії	6
7	Міжнародні зв'язки в галузі туризму	12
	Усього:	60

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни передбачаються наступні методи: проблемний виклад, пояснювально-ілюстративний (візуальний супровід – демонстрація ілюстрацій, відео та аудіофрагментів), репродуктивний; частково-пошуковий (пошук та аналіз джерел, фахової літератури, відео та аудіоматеріалів з відповідної теми тощо); проєктно-орієнтований – підготовка повідомлення/доповіді (презентації) з відповідними посиланнями на використані джерела та літературу, Інтернет-ресурси. Для самостійної роботи використовується також дослідницький метод: підготовка доповіді з презентацією; створення питальників, кросвордів, есе та ін. до відповідних тем; пошук візуального матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни.

У процесі підготовки фахівців застосовується також комбінування традиційних інформативних і нових соціально-психологічних методів – дискусійних методів, ігрових методів (рольові ігри), методи активного навчання (аналіз конкретних ситуацій, розв’язання проблемних задач, інтерактивні методи, технологія «мозкового штурму» тощо.

Форми контролю

Фронтальне опитування на семінарському занятті. Виконання завдань з пошуку візуального або фактичного матеріалу в аудиторії за допомогою смартфонів, ноутбуків, планшетів в глобальній інформаційній мережі Інтернет тощо. Виступ із повідомленням/доповіддю на семінарському занятті, здатність до особистої презентації та роботі у парі/групі. Письмовий екзаме́н.

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний контроль	Участь у лекційних заняттях, обговорення та актуалізація набутих знань. Оцінювання участі у семінарських заняттях
2.	Періодичний контроль	Опитування за вивченим матеріалом, взаємоконтроль (підготовка питань здобувач/здобувач)
3.	Самостійна робота	Виступ з презентацією, написання есе, питальників, аналіз літератури тощо
4.	Підсумковий контроль	Екзаме́н з урахуванням балів, отриманих за виконання завдань до лекційного матеріалу, участь у семінарських заняттях, самостійну роботу

Поточний контроль здійснюється під час відвідування здобувачами лекцій і проведення семінарських занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену за загальними для всіх здобувачів переліком питань. Під час підсумкового контролю враховуються результати роботи за усіма видами роботи упродовж всього періоду вивчення навчальної дисципліни.

Відпрацювання пропущених занять проводиться через певні види роботи (написання реферату, есе, написання доповіді з презентацією тощо) або співбесіди за змістом тем і питань, які пропустив здобувач.

Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни, здобутих в інших закладах вищої освіти здійснюється на основі чинного законодавства та «Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у Харківській державній академії культури (зі змінами)», затверджене Вченою радою ХДАК від 07.04.2023 р., протокол № 9.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточна успішність					Сам. робота	Екзамен	Всього
T1-T2	T3	T4	T5	T6-T7			
7	8	8	8	8	21	40	100

Робота на семінарському занятті – 0-39 балів (тема 2 – 0-7 балів; тема 3 – 0-8 балів; тема 4 – 0-8 балів; тема 5 – 0-8 балів; тема 6 – 0-8 балів);

Самостійна робота – 0-21 балів, 7 тем – 21 бал – підготовка доповіді / підготовка візуального матеріалу;

Підсумковий контроль – 0-40 балів;

Всього: 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

III. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 2. Двосторонні міждержавні культурні відносини

Семінарське заняття № 1: Специфіка та основні вектори міждержавної міжкультурної комунікації. Культурні центри (2 год.)

Мета: Сформувати уявлення про культурну дипломатію та основні вектори культурної дипломатії України.

Запитання:

1. Основні вектори культурної дипломатії України.
2. Міжнародне та українське законодавство як чинник міжкультурної комунікації
3. Історія створення, структура, мета, завдання, основні напрями діяльності найбільших закордонних культурних центрів на прикладі Британської Ради, Гете-Інституту.

4. Двосторонній обмін культурними акціями під час проведення «днів культури» на прикладі України.

Література:

1. Британська Рада // <https://www.britishcouncil.org.ua/>
2. Вовчук Л. А. Культурна дипломатія у реаліях ХХІ століття / Л. А. Вовчук, К. Й. Лабик // Молодий вчений. 2019. № 4(2). С. 330-334 // <https://cutt.ly/EChiSYF> [дата звернення: 31.08.2022].
3. Костиця І. О. Роль та місце культурної дипломатії у системі зовнішньополітичних відносин // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Питання політології. 2018. Вип. 33. С. 141-146 // <https://cutt.ly/oChiKkY> [дата звернення: 31.08.2022].
4. Кривонос П. Нові заходи у сфері культурної дипломатії // Україна дипломатична. 2018. Вип. 19. С. 733-737 // <https://cutt.ly/wChiXK6> [дата звернення: 31.08.2022].
5. Луцишин Г. Особливості розвитку культурної дипломатії України в сучасних умовах // [Humanitarian vision](https://cutt.ly/zChiMJc). 2017. Vol. 3. Num. 1. С. 25-30 // <https://cutt.ly/zChiMJc>
6. Машевський О. Діяльність Британської ради у країнах Східної та Центральної Європи на початку ХХІ ст. // Європейські історичні студії. 2018. № 9. С. 96-126.
7. Можливості працевлаштування в Британській Раді // <https://cutt.ly/w0Vtahp> [дата звернення: 19.12.2022].
8. Німецький культурний центр Goethe-Institut в Україні // <https://www.goethe.de/ins/ua/uk/kul/sup/dsu/art/20812445.html>
9. Політика культурної дипломатії: стратегічні пріоритети для України: зб. наук.-експерт. матеріалів / за заг. ред. О. П. Розумної, Т. В. Черненко. Київ : НІСД, 2016. 92 с. // <https://cutt.ly/eChi2L0> [дата звернення: 31.08.2022].
10. Розумна О.П. Культурна дипломатія України: стан, проблеми, перспективи. Київ, 2016 // <https://cutt.ly/sChiYkW> [дата звернення: 31.08.2022].
11. Саракун Л. П. Культурна політика сучасної України: монографія. Ніжин : Нац. ун-т харчових технологій, 2016. 205 с.
12. Стасевська О.А., Маланчук І.І. Культурна дипломатія: симбіоз культурного та правового потенціалу. Право та інновації. 2021. № 1 (33). С. 89-95 // <https://cutt.ly/sChiI7h> [дата звернення: 31.08.2022].
13. Шуляк А. Налагодження культурних мостів Британською Радою з Україною в рамках політики ЄС «Східне партнерство» // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2020. Вип. 2 (8). С. 245-258.

Тема 3. Діяльність міжнародних міждержавних організацій у галузі культури Семінарське заняття № 2: МДО у галузі міжнародного культурного співробітництва: ЮНЕСКО, ЮНВТО, ІККРОМ (2 год.)

Мета: Сформувати уявлення про діяльність провідних організацій у міжнародній культурній співпраці.

Запитання:

1. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Організації об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).
2. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Всесвітньої туристичної організації об'єднаних націй (ЮНВТО).
3. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Міжнародного Центру по дослідженню захисту та реставрації культурних цінностей (ІККРОМ).

Література:

1. Зорінець С. Ю. Україна в ЮНЕСКО: перспективи співробітництва та діяльність щодо внесення об'єктів до Списку Всесвітньої Спадщини // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія. 2015. Вип. 9. С. 71-82.
2. Козловський Є.В., Булгакова Н.В. Основні напрями діяльності всесвітньої туристичної організації як спеціалізованої установи ООН // Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 2 // <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1030>
3. Крегул І.Ю. Організаційно-правовий механізм співробітництва України з ЮНЕСКО в умовах розвитку інформаційного суспільства // <http://www.ippi.org.ua/kregul-iyu-organizatsiino-pravovii-mekhanizm-spivrobitnitstva-ukraini-z-yunesko-v-umovakh-rozvitku-i>
4. Міжнародний Центр по дослідженню захисту та реставрації культурних цінностей // <https://www.iccrrom.org/>
5. МКІП співпрацюватиме зі світовими профільними організаціями задля збереження культурної спадщини // <https://mkip.gov.ua/news/7407.html>
6. Моцик О. Міжнародна співпраця України з ЮНЕСКО в гуманітарній сфері // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2019. Випуск 24, с. 184-190.
7. Співробітництво України з ЮНЕСКО // <https://unesco.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo> [дата звернення: 19.12.2022].
8. Участь України у діяльності ЮНЕСКО // <https://cutt.ly/X0VuyYQ> [дата звернення: 19.12.2022].
9. Худавердієва В.А. Міжнародний туризм як чинник європейської інтеграції України: історія, сучасний стан і перспектива розвитку // Південний архів (історичні науки). 2022. Вип. (39). С. 35–43.
10. Шейко В. М. Комунікативні соціально-культурні зв'язки України з ЮНЕСКО // Вісник ХДАК. Зб. наук. пр. Харків, 2009. № 27. С. 22-31. Режим доступу: <https://cutt.ly/I0Vuy80D> [дата звернення: 19.12.2022].
11. Які об'єкти охороняє ЮНЕСКО в Україні // <https://cutt.ly/10Vual5> [дата звернення: 19.12.2022].

Тема 4: Діяльність міжнародних неурядових організацій у галузі культури Семінарське заняття № 3: Провідні напрями діяльності міжнародних неурядових організацій у галузі культури (2 год.)

Мета: Сформувати уявлення про специфіку організації та діяльності міжнародних неурядових організацій у галузі культури.

Запитання:

1. Міжнародні неурядові організації у галузі культури (МНДО).
2. Пен-клуб: історія створення та основні вектори діяльності.
3. Міжнародна наукова рада.
4. Міжнародна Рада музеїв.
5. Міжнародна Рада охорони пам'ятників та історичних міст.
6. Фандрайзинг як напрям діяльності міжнародних неурядових організацій. Фонди та гранти.

Література:

1. Грачевська Т.О. Роль неурядових організацій у посиленні культурної присутності України у світі // Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2021. Т. 13. № 1. С. 120-129.
2. Жеребятнікова І. Пріоритети діяльності міжнародних неурядових організацій в країнах Європейського Союзу // <https://cutt.ly/P0Vuh5a> [дата звернення: 19.12.2022].
3. ІСОМ // <https://cutt.ly/D0Vumq8> [дата звернення: 19.12.2022].
4. Міжнародна наукова рада // <https://cutt.ly/h0VuEvn> [дата звернення: 19.12.2022].

5. Стратегія Фандрейзингу Українського культурного фонду // <https://cutt.ly/S0VuYcA> [дата звернення: 19.12.2022].
6. Український національний комітет Міжнародної ради музеїв // <http://icom.in.ua/z.php> [дата звернення: 19.12.2022].
7. Український ПЕН // <https://pen.org.ua/> [дата звернення: 19.12.2022].
8. Хар О.Ю. Класифікація міжнародних неурядових організацій: ключові функціональні особливості // Регіональні студії. 2019. Вип. 18. С. 94-99.

Тема 5: Міжнародні недержавні зв'язки в галузі науки та освіти
Семінарське заняття № 4: Специфіка формування освітнього та наукового простору в Європі (2 год.)

Мета: Сформуванню уявлення про особливості функціонування освітнього простору в Європі.

Запитання:

1. Особливості міжнародних зв'язків в галузі освіти та науки.
2. Міжнародні наукові премії.
3. Нобелівський фонд та Нобелівська премія.
4. Філдсовська премія.

Література:

1. Бойчук Н.Я., Осадча В.В. Міжнародне співробітництво у науковій сфері України // <https://cutt.ly/D0VuDeB> [дата звернення: 20.12.2022].
2. Гальцова О.Л., Дмитриченко М.І. Міжнародна співпраця України з країнами Європи в галузі Освіти // Причорноморські економічні студії. 2019. № 44. С. 21-26.
3. Європейська інтеграція // <https://cutt.ly/D0VuXcp> [дата звернення: 20.12.2022].
4. Нобелівська премія 2022: імена лауреатів і їх досягнення // <https://cutt.ly/v0VuNlZ> [дата звернення: 20.12.2022].
5. Оболенська Т., Циркун О. Концептуальні підходи до міжнародного співробітництва між вищими навчальними закладами // Міжнародна економічна політика. 2016. № 2 (25). С. 41-58.

Тема 6: Міжнародні недержавні зв'язки в галузі музики, театру, і кінематографії
Семінарське заняття № 5: Особливості міжнародних зв'язків в галузі музики, театру і кіно (2 год.)

Мета: Сформуванню уявлення про специфіку міжнародних зв'язків у галузі музики, театру та кіно як провідних напрямів міжнародної культурної комунікації.

Запитання:

1. Діяльність міжнародних організацій в музичному мистецькому просторі.
2. Конференції, форуми та інші форми міжнародної комунікації в музичній галузі.
3. Діяльність міжнародних організацій в театральному мистецькому просторі.
4. Діяльність міжнародних організацій в галузі кінематографу.
5. Типологія, класифікація та роль міжнародних кінофестивалів як основної форми міжнародних зв'язків в галузі кіно. Канський кінофестиваль.

Література:

1. Кіноіндустрія в Україні: шлях та проблеми становлення // <https://cutt.ly/t0Vu79K> [дата звернення: 20.12.2022].
2. Комар Р. О., Солових Є. М. Кінофестиваль як інструмент «м'якої сили» культурної дипломатії у міжнародних відносинах // Сучасне суспільство. 2020, Випуск 1 (20). С. 117-129.

3. Креативна економіка: кінофестивалі // <https://cutt.ly/d0ViqNc> [дата звернення: 20.12.2022].
4. Мельничук О.В. Українсько-німецькі музичні зв'язки на сучасному етапі // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. 2015. Вип. 44. Т. 1. С. 281-285.
5. Солових В.П., Солових Є. М. Інструменти культурної дипломатії як засіб «м'якої сили» у міжнародних відносинах (на прикладі кінофестивалів України) // Європейська дипломатія у XXI столітті: збірник тез наукових доповідей на II Науково-практичному круглому столі (м. Харків, 10 грудня 2019 року). Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. С. 92-100.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота – це різноманітні види індивідуальної і колективної діяльності здобувачів вищої освіти, які здійснюються в позааудиторний час за завданнями викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі.

Основними видами самостійної роботи під час вивчення дисципліни «Міжнародні культурні відносини» є:

- робота з конспектами навчального матеріалу;
- підготовка до практичних або семінарських занять;
- написання есе, рефератів, доповідей;
- вивчення обов'язкової та додаткової літератури;
- підготовка презентацій;
- самостійне опрацювання окремих питань з курсу;
- підготовка до форм поточного та підсумкового видів контролю тощо.

У науково-дослідному аспекті реалізації інтелектуального та творчого потенціалу здобувача вищої освіти основними видами самостійної роботи є:

- виконання навчальних індивідуально-дослідних завдань;
- участь у науково-педагогічних студентських конференціях, семінарах, конкурсах;
- участь у студентських наукових товариствах (гуртках) тощо;
- написання курсових, дипломних та магістерських робіт (для випускових кафедр) тощо.

У відповідності до структури навчальної дисципліни кожна тема змістового розділу включає в себе самостійне вивчення матеріалу. Останнє націлене на розвиток у здобувачів вищої освіти самостійності у пізнавальній діяльності, оволодінні знаннями, застосуванні отриманих знань не тільки у навчанні, а й у подальшій професійній діяльності. Оволодіння навичками планування та функціональної, успішної реалізації самостійної роботи є важливим з огляду на концепцію «Навчання упродовж усього життя» як істотного елемента Зони європейської вищої освіти. Самостійна робота та робота на практичних, семінарських заняттях спрямована на оволодіння *soft skills* (т. зв. «м'якими навичками», «соціальними навичками», «універсальними навичками» чи «навичками успішності»), що дозволяють випускникам ХДАК у перспективі бути успішними на своєму робочому місці. До *soft skills* зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше.

Форми виконання самостійної роботи:

- Презентація – від 10 слайдів (текстового та ілюстративного матеріалу);
- Питальник – від 10 питань;
- Тести від 10 питань (питання та 3-4 варіанти відповіді, останній рядок ключі – правильні варіанти відповідей);

- Реферат – 10-15 сторінок (титульний аркуш, актуальність теми, виклад основного матеріалу з посиланнями, висновки, список літератури, оформлений за [ДСТУ 8302:2015](#));
- Есе – від 3 сторінок (невеликий за обсягом прозовий [твір](#), що має довільну композицію і висловлює індивідуальні думки та враження з конкретного приводу чи питання);
- Ілюстрації – від 10 ілюстрацій з відповідною характеристикою зображення – інформація включає коротке повідомлення щодо зображення, персоналії, об'єкту, року тощо;
- Огляд літератури – 2-3 статті або 1 монографія, яка відповідає тематиці (автор статті, назва, бібліографічні посилання за [ДСТУ 8302:2015](#), короткий опис – актуальність, виклад основного матеріалу, висновки).
- Інтерв'ю (виконується в парі бали зараховуються усім учасникам). За відповідною темою чи питанням до теми створюється короткий відео-ролик, бесіда кореспондента (інтерв'юера) з іншою особою, яка дає короткі, ємні відповіді на поставлені питання (до 10 питань).
- Відео-ролик до авторського блогу, в якому міститься повідомлення щодо теми чи питання до теми, огляду рекомендованої літератури до теми. Ролик може містити елементи запропонованих варіантів виконання самостійної роботи.
- Інший варіант виконання самостійної роботи (попередньо узгоджений з викладачем).

Тема 1. «Європейський брендинг» на світовій арені

Самостійна робота здобувачів вищої освіти: 8 год.

Мета: Сформувані уявлення про особливості іміджевої комунікації та роль національного брендингу в міжнародній культурній взаємодії.

Запитання:

1. Моделі іміджевої комунікації. Особливості образів, іміджу та стереотипів у міжнародних культурних відносинах.
2. Поняття «національного бренду» та його роль у міжнародній комунікації.
3. Брендинг країн Центральної та Східної Європи як інструмент культурної дипломатії.
4. Зовнішньополітичний образ України: мета, завдання, перспективи.

Література:

1. Кравченко О. В. Культурна політика України в парадигмах сучасності : теоретико-методологічні аспекти культурологічної інтерпретації. Харків : ХДАК, 2011. 287 с.
2. Шейко В. М. Континуум культур: проблеми взаємозалежності та співробітництва // Культура України : зб. наук. пр. / Харківська держ. акад. культури. Харків. 2000. Вип. 6 : Мистецтвознавство. С. 4-12.
3. Шевцов Є.Д. Комунікаційні аспекти побудування національного бренду України // Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2018. Вип. 2-1 (45). С. 32-35.
4. Biletska O. CULTURE AS A NATION BRANDING TOOL WITHIN THE INTERNATIONAL INTERACTION SYSTEM // Культура і мистецтво у сучасному світі. 2021. Вип. 22. С. 22-33.
5. Жмур Є. Символи візуальної ідентифікації у національному брендингу Республіки Польщі наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. 2018. Вип. 26. С. 276-281.
6. Корчагіна О. Особливості побудови брендингу країни: сучасні теорії // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. Журналістські науки. Вип.. 883. № 1. // <https://cutt.ly/4XrdIQV> [дата звернення: 10.08.2022].
7. Нагорняк Т.Л. Країна як бренд. Національний бренд «Україна» // Стратегічні пріоритети. 2008. № 4 (9). С. 220-228.

8. Семченко О.А. Імідж держави й національний бренд: взаємообумовленість понять // Політикус. 2015. Вип. 2. С. 74-78.
9. Тешева Л.В., Зеленський М.В. Розвиток та вдосконалення національного бренду України // Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка та управління. 2022. № 3. // <https://cutt.ly/CXrdMSD> [дата звернення: 11.08.2022].
10. Чекаленко Л. Міжнародний досвід. Національний брендинг // <https://cutt.ly/2Xrd21a> [дата звернення: 10.08.2022].
11. Чернець М.О. До проблеми визначення національного бренду та його зв'язок з культурою. С. 155-159. <https://cutt.ly/DXrd8zB> [дата звернення: 11.08.2022].

Тема 2. Досвід країн Європи у реалізації зовнішньої культурної політики

Самостійна робота здобувачів вищої освіти: 8 год.

Мета: Сформувані уявлення про основні напрями реалізації зовнішньої культурної політики європейських країн.

Запитання:

1. Специфіка реалізації зовнішньої культурної політики на прикладі Польщі.
2. Особливості провадження зовнішньої культурної політики на прикладі Німеччини.
3. Реалізація зовнішньої культурної політики на прикладі Великобританії.

Література:

1. Нореґ М. Soft Power in the Priorities of Polish Diplomacy for 2019 // Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2020. Вип. 6. С. 67-81.
2. Вилінський С. Концептуально-теоретичне розуміння «м'якої сили» в зовнішній політиці ФРН // EUROPEAN POLITICAL AND LAW DISCOURSE. 2019. Vol. 6. Issue 1. P. 73-81.
3. Костиця І.О. Геокультурні стратегії в політиці трансрегіональної комунікативної взаємодії. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук. Спеціальність 23.00.03 – політична культура та ідеологія. Київ, 2016. 390 с. // <https://cutt.ly/lChi8hM> [дата звернення: 31.08.2022].
4. Культурна дипломатія ХХІ століття: політико-дипломатичний та інституціональний інструментарій в умовах поліцентричного світу (модель Республіки Польща) // Культурологічний альманах. 2017. Вип. 5. С. 141-145.
5. Сербіна Н. Ф. Культурна дипломатія як інструмент зовнішньої політики сучасної європейської держави / Н. Ф. Сербіна, О. П. Кучмій // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2011. Вип. 100 (1). С. 122-131.
6. Шуляк А. Налагодження культурних мостів Британською Радою з Україною в рамках політики ЄС «Східне партнерство» // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2020. Вип. 2 (8). С. 245-258.

Тема 3. Україна та Європейський Союз: сучасний стан та перспективи розвитку

Самостійна робота здобувачів вищої освіти: 8 год.

Мета: Сформувані уявлення про особливості співробітництва між Україною та Європейським союзом в сфері культури.

Запитання:

1. Основні етапи та особливості співробітництва між Україною та Європейським союзом в сфері культури.

- 2.«Угода про партнерство та співробітництво між ЄС та Україною», «Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України», «Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу»: аналіз змісту та перспективи.
3. Співробітництво у сфері освіти, програма ЄС «Еразмус +».

Література:

1. Баковецька О. О. Співробітництво України та країн ЄС у сфері культури / О. О. Баковецька // Стан та перспективи розвитку культурологічної науки : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, (17 листопада 2021 р.) / [редкол.: В. Л. Мозговий (гол. ред.) та ін.]. Миколаїв : ВП «МФ КНУКіМ», 2021. С. 11-14.
2. Гладиш О. Культурне співробітництво України та ЄС: Програма ЄС «Креативна Європа» // Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права: матеріали Всеукраїнської наук. онлайн-конф. з міжнародною участю, м. Київ, 29 жовтня 2020 р. / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ: [Електронне видання], 2020. С. 222-226.
3. Співробітництво у сфері освіти, програма ЄС «Еразмус +» // <https://cutt.ly/W0VdJir> [дата звернення: 21.12.2022].
4. Східна політика Європейського Союзу: здобутки, виклики та перспективи: Монографія [за наук. ред. Я.Турчин, Т.Астрамович-Лейк, О.Горбача]. Львів-Olsztyn: «РОМУС-ПОЛІГРАФ», 2021. 230 с.

Тема 4. Україна - Європа: розвиток креативних та культурних індустрій

Самостійна робота здобувачів вищої освіти: 10 год.

Мета: Сформувати уявлення про специфіку розвитку креативних та культурних індустрій у рамках культурної співпраці України та країн Європи.

Запитання:

1. Програма ЄС «Креативна Європа»: мета, завдання, цілі, напрями реалізації.
2. Україна в програмі ЄС «Креативна Європа».
3. Креативні та культурні індустрії в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку в аспекті міжнародної взаємодії.

Література:

1. Баковецька О. О. Співробітництво України та країн ЄС у сфері культури / О. О. Баковецька // Стан та перспективи розвитку культурологічної науки : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, (17 листопада 2021 р.) / [редкол.: В. Л. Мозговий (гол. ред.) та ін.]. Миколаїв : ВП «МФ КНУКіМ», 2021. С. 11-14.
2. Гладиш О. Культурне співробітництво України та ЄС: Програма ЄС «Креативна Європа» // Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права: матеріали Всеукраїнської наук. онлайн-конф. з міжнародною участю, м. Київ, 29 жовтня 2020 р. / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ: [Електронне видання], 2020. С. 222-226.
3. Смоленська С.Д., Гнаткович О.Д., Сич О.А. Політика розвитку креативних індустрій ЄС // Економіка та суспільство. 2022. Вип. 43 // <https://cutt.ly/Y0VdXdc> [дата звернення: 21.12.2022].
4. Соломенна Т. В. Україна в програмі ЄС «Креативна Європа». Сіверянський літопис. 2021. № 5. С. 242–247.

Тема 5. Міжнародне культурне співробітництво в галузі науки та освіти: заклади вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти: 8 год.

Мета: Сформувати уявлення про роль закладів вищої в системі міжнародного співробітництва в галузі освіти та науки.

Запитання:

1. Заклади вищої освіти в системі міжнародного культурного співробітництва.
2. Проблема інтернаціоналізації вищої освіти на сучасному етапі розвитку.
3. Основні види міжнародного академічного співробітництва та стратегії його розвитку.

Література:

1. Бойчук Н.Я., Осадча В.В. Міжнародне співробітництво у науковій сфері України // <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27406/1/P.54-55.pdf> [дата звернення: 19.12.2022].
2. Гальцова О.Л., Дмитриченко М.І. Міжнародна співпраця України з країнами Європи в галузі Освіти // Причорноморські економічні студії. 2019. № 44. С. 21-26.
3. Лавриненко В. Роль міжнародного співробітництва в інтеграції університету в глобальний освітній і науково-дослідний простір // Вища освіта України. 2020. № 1. С. 13-17.
4. Оболенська Т., Циркун О. Концептуальні підходи до міжнародного співробітництва між вищими навчальними закладами // Міжнародна економічна політика. 2016. № 2 (25). С. 41-58.
5. Шевченко В.С. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як фактор сталого розвитку українського суспільства // Сталий розвиток в умовах глобальних викликів : матеріали Всеукраїн. наук.-практ. інтернет конф., Харків 7-8 квітня 2017 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова та ін. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. С. 329-330.

Тема 6. Роль арт-мобільності в міжнародній культурній взаємодії

Самостійна робота здобувачів вищої освіти: 6 год.

Мета: Сформувати уявлення про специфіку арт-мобільності та її роль і міжнародній культурній взаємодії.

Запитання:

1. Арт-мобільність, резиденції: загальна характеристика
2. Роль арт-мобільності у міжнародній культурній взаємодії.
3. Арт-мобільність в Україні: перспективи розвитку.

Література:

1. Арт-мобільність: які бувають резиденції та кому це потрібно // <https://cutt.ly/a0VdB2V> [дата звернення: 21.12.2022].
2. Гучок К. В. Важливість між культурного обміну у мистецькій сфері // Феномен культури постглобалізму : зб. мат. II Міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 26 листопада 2021 р. : у 2 ч. / Маріуп. держ. ун-т ; гол. ред. Ю. С. Сабадаш ; упоряд. С. Янковський ; техн. ред. О.В. Дейниченко. Маріуполь : МДУ, 2021. Ч. II. С. 41-43.
3. Можливості для художників і діячів культури у воєнний час // <https://cutt.ly/00Vd1c9> [дата звернення: 21.12.2022].

Тема 7. Міжнародні зв'язки в галузі туризму

Самостійна робота здобувачів вищої освіти: 12 год.

Мета: Сформуванню уявлення про особливості міжнародної співпраці в туристичній галузі.

Запитання:

1. Специфіка функціонування Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО).
2. Роль парламентських, урядових та інших державних інституцій в організації туристичної діяльності.
3. Вітчизняна туристична індустрія як складова світового туристичного процесу.

Література:

1. Дьордяк О.В. Понятійно-категоріальний апарат у міжнародно-правовому регулюванні діяльності з надання туристичних послуг // Актуальні проблеми держави і права. 2016. С. 57-62 // <https://cutt.ly/B0VddX9> [дата звернення: 23.12.2022].
2. Кабірова А. В., Бут Т. В. Функціонування особливостей міжнародних туристичних організацій // Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю факультету міжнародного туризму та управління персоналом Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя, 30–31 березня 2017 р. : в 2 т. / колектив авторів ; за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої ; Запорізький національний технічний університет. Запоріжжя : «Просвіта», 2017. – Т. 1. С. 147-150.
3. Мельник А.О., Чапліч І.А. Перспективи розвитку вітчизняного туризму в умовах євроатлантичної інтеграції // Вісник Хмельницького національного університету. 2009. № 1. С. 76-80.
4. Парфіненко А.Ю. Роль Всесвітньої туристичної організації у формуванні глобальної туристичної політики. 2019 // <https://cutt.ly/M0VpVtw> [дата звернення: 23.12.2022].
5. Світлична В.Ю. Туристична сфера: пошук шляхів подолання кризи в умовах глобальних карантинних обмежень // Комунальне господарство міст. 2020. Т. 5. Вип. 158. С. 24-31.

3. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Міжнародні відносини: загальна характеристика.
2. Ставлення політичних еліт до проблеми ідентичності національного культурного поля.
3. Культурна дипломатія в системі міжнародних відносин.
4. Поняття «форми міжнародних відносин».
5. Двосторонні, багатосторонні та колективні форми міжнародних відносин.
6. Роль національно-культурних зарубіжних центрів у міжнародних культурних відносинах.
7. Мета та функції міжнародних міждержавних організацій (МДО) у галузі культури.
8. Міжнародні організації в галузі культури: типологія та класифікація.
9. Інституціональні принципи та основні напрямки діяльності МДО.
10. Універсальні та специфічні міжнародні організації з питань культури.
11. Формування міжнародних неурядових організацій у галузі культури у XX ст.
12. Функції та завдання міжнародних неурядових організацій у галузі культури на сучасному етапі.
13. Форми співробітництва неурядових організацій з міжнародними міждержавними організаціями.
14. Основні етапи формування міжнародних наукових зв'язків.
15. Міжнародні наукові контакти на рубежі XX-XXI ст.

16. Форми й напрямки міжнародних наукових зв'язків на сучасному етапі.
17. Міжнародні наукові програми, міжнародні наукові недержавні організації й фонди.
18. Міжнародні фестивалі як феномен культурної інтеграції.
19. Види і роль міжнародних музичних конкурсів як основної форми міжнародних музичних зв'язків.
20. Специфіка міжнародних організацій в області музики.
21. Особливості функціонування міжнародного комунікаційного простору в театральній галузі.
22. Міжнародні організації в галузі кінематографії та аудіовізуального мистецтва.
23. Україна в системі міжнародного співробітництва в сфері аудіовізуального простору.
24. Міжнародні спортивні зв'язки.
25. Міжнародні спортивні змагання як головна форма міжнародних спортивних зв'язків на сучасному етапі.
26. Мета, завдання, структура й принципи роботи міжнародних спортивних організацій.
27. Основні проблеми міжнародного спортивного руху на початку XXI століття.
28. Основні вектори культурної дипломатії України.
29. Міжнародне та українське законодавство як чинник міжкультурної комунікації.
30. Історія створення, структура, мета, завдання, основні напрями діяльності Британської Ради.
31. Історія створення, структура, мета, завдання, основні напрями діяльності Гете-Інституту.
32. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Організації об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).
33. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Всесвітньої туристичної організації об'єднаних націй (ЮНВТО).
34. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Міжнародного Центру по дослідженню захисту та реставрації культурних цінностей (ІККРОМ).
35. Міжнародні неурядові організації у галузі культури (МНДО).
36. Пен-клуб: історія створення та основні вектори діяльності.
37. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Міжнародної наукової ради.
38. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Міжнародної Ради музеїв.
39. Основна мета, завдання та специфіка діяльності Міжнародної Ради охорони пам'ятників та історичних міст.
40. Фандрайзинг як напрям діяльності міжнародних неурядових організацій. Фонди та гранти.
41. Особливості міжнародних зв'язків в галузі освіти та науки.
42. Міжнародні наукові премії.
43. Нобелівський фонд та Нобелівська премія.
44. Філдсовська премія.
45. Діяльність міжнародних організацій в музичному мистецькому просторі.
46. Конференції, форуми та інші форми міжнародної комунікації в музичній галузі.
47. Діяльність міжнародних організацій в театральному мистецькому просторі.
48. Діяльність міжнародних організацій в галузі кінематографу.
49. Типологія, класифікація та роль міжнародних кінофестивалів як основної форми міжнародних зв'язків в галузі кіно. Канський кінофестиваль.
50. Моделі іміджевої комунікації. Особливості образів, іміджу та стереотипів у міжнародних культурних відносинах.
51. Поняття «національного бренду» та його роль у міжнародній комунікації.
52. Брендинг країн Центральної та Східної Європи як інструмент культурної дипломатії.
53. Зовнішньополітичний образ України: мета, завдання, перспективи.
54. Основні етапи та особливості співробітництва між Україною та Європейським союзом в сфері культури.

55. Співробітництво у сфері освіти: програма ЄС «Еразмус +».
56. Програма ЄС «Креативна Європа»: мета, завдання, цілі, напрями реалізації.
57. Україна в програмі ЄС «Креативна Європа».
58. Роль арт-мобільності у міжнародній культурній взаємодії.
59. Специфіка функціонування Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО).
60. Вітчизняна туристична індустрія як складова світового туристичного процесу.

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Вилінський С. Концептуально-теоретичне розуміння «м'якої сили» в зовнішній політиці ФРН // EUROPEAN POLITICAL AND LAW DISCOURSE. 2019. Vol. 6. Issue 1. P. 73-81.
2. Вовчук Л. А. Культурна дипломатія у реаліях ХХІ століття / Л. А. Вовчук, К. Й. Лабик // Молодий вчений. 2019. № 4(2). С. 330-334 // <https://cutt.ly/EChiSYF> [дата звернення: 31.08.2022].
3. Грачевська Т.О. Роль неурядових організацій у посиленні культурної присутності України у світі // Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2021. Т. 13. № 1. С. 120-129.
4. Козловський Є.В., Булгакова Н.В. Основні напрями діяльності всесвітньої туристичної організації як спеціалізованої установи ООН // Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 2 // <https://cutt.ly/d0VrsVv> [дата звернення: 19.12.2022].
5. Костира І. О. Роль та місце культурної дипломатії у системі зовнішньополітичних відносин / І. О. Костира // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Питання політології. 2018. Вип. 33. С. 141-146 // <https://cutt.ly/oChiKkY> [дата звернення: 31.08.2022].
6. Костира І.О. Геокультурні стратегії в політиці трансрегіональної комунікативної взаємодії. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук. Спеціальність 23.00.03 – політична культура та ідеологія. Київ, 2016. 390 с. // <https://cutt.ly/lChi8hM> [дата звернення: 31.08.2022].
7. Кравченко О. В. Культурна політика України в парадигмах сучасності : теоретико-методологічні аспекти культурологічної інтерпретації. Харків : ХДАК, 2011. 287 с.
8. Моцик О. Міжнародна співпраця України з ЮНЕСКО в гуманітарній сфері // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2019. Випуск 24, с. 184-190.
9. Соломенна Т. В. Україна в програмі ЄС «Креативна Європа». Сіверянський літопис. 2021. № 5. С. 242–247.
10. Хар О.Ю. Класифікація міжнародних неурядових організацій: ключові функціональні особливості // Регіональні студії. 2019. Вип. 18. С. 94-99.
11. Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ - початок ХХІ ст.) : В 2 т. Т.1. Харків : Основа, 2001. 520 с.
12. Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ - початок ХХІ ст.) : В 2 т. Т.2: Харків : Основа, 2001. 400 с.
13. Шейко В. М. Комунікативні соціально-культурні зв'язки України з ЮНЕСКО // Вісник ХДАК. 36. наук. пр. Харків, 2009. № 27. С. 22-31.
14. Шейко В. М. Континуум культур: проблеми взаємозалежності та співробітництва // Культура України : зб. наук. пр. / Харківська держ. акад. культури. Харків. 2000. Вип. 6 : Мистецтвознавство. С. 4-12.
15. Шейко В. М. Формування інформаційного простору та зовнішньокультурної політики України в роки незалежності // Вісник ХДАК. Збірник наукових праць. 2010. № 29. С. 5-17.

Додаткова література:

16. Biletska O. CULTURE AS A NATION BRANDING TOOL WITHIN THE INTERNATIONAL INTERACTION SYSTEM // Культура і мистецтво у сучасному світі. 2021. Вип. 22. С. 22-33.
17. Hopej M. Soft Power in the Priorities of Polish Diplomacy for 2019 // Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2020. Вип. 6. С. 67-81.
18. Баковецька О. О. Співробітництво України та країн ЄС у сфері культури // Стан та перспективи розвитку культурологічної науки : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, (17 листопада 2021 р.) / [редкол.: В. Л. Мозговий (гол. ред.) та ін.]. Миколаїв : ВП «МФ КНУКіМ», 2021. С. 11-14.
19. Бойчук Н.Я., Осадча В.В. Міжнародне співробітництво у науковій сфері України // <https://cutt.ly/v0VhWD4> [дата звернення: 19.12.2022].
20. Гальцова О.Л., Дмитриченко М.І. Міжнародна співпраця України з країнами Європи в галузі освіти // Причорноморські економічні студії. 2019. № 44. С. 21-26.
21. Гладиш О. Культурне співробітництво України та ЄС: Програма ЄС «Креативна Європа» // Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права: матеріали Всеукраїнської наук. онлайн-конф. з міжнародною участю, м. Київ, 29 жовтня 2020 р. / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ: [Електронне видання], 2020. С. 222-226.
22. Гучок К. В. Важливість міжкультурного обміну у мистецькій сфері // Феномен культури постглобалізму : зб. мат. II Міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 26 листопада 2021 р. : у 2 ч. / Маріуп. держ. ун-т ; гол. ред. Ю. С. Сабадаш ; упоряд. С. Янковський ; техн. ред. О.В. Дейниченко. Маріуполь : МДУ, 2021. Ч. II. С. 41-43.
23. Дьордяк О.В. Понятійно-категоріальний апарат у міжнародно-правовому регулюванні діяльності з надання туристичних послуг // Актуальні проблеми держави і права. 2016. С. 57-62 // <https://cutt.ly/B0VddX9> [дата звернення: 23.12.2022].
24. Європейська інтеграція // <https://cutt.ly/s0Ve50N> [дата звернення: 19.12.2022].
25. Жеребятнікова І. Пріоритети діяльності міжнародних неурядових організацій в країнах Європейського Союзу // <https://cutt.ly/t0VreQq> [дата звернення: 19.12.2022].
26. Жмур Є. Символи візуальної ідентифікації у національному брендингу Республіки Польщі наприкінці XX – на початку XXI століть // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. 2018. Вип. 26. С. 276-281.
27. Законодавча база. ЮНЕСКО // <https://cutt.ly/20Vg5rL> [дата звернення: 23.12.2022].
28. Зорінець С. Ю. Україна в ЮНЕСКО: перспективи співробітництва та діяльність щодо внесення об'єктів до Списку Всесвітньої Спадщини // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія. 2015. Вип. 9. С. 71-82.
29. Кабірова А. В., Бут Т. В. Функціонування особливостей міжнародних туристичних організацій // Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю факультету міжнародного туризму та управління персоналом Запорізького національного технічного університету, м. Запоріжжя, 30–31 березня 2017 р. : в 2 т. / колектив авторів ; за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої ; Запорізький національний технічний університет. Запоріжжя : «Просвіта», 2017. – Т. 1. С. 147-150.
30. Кіноіндустрія в Україні: шлях та проблеми становлення // <https://cutt.ly/J0VruPY> [дата звернення: 19.12.2022].
31. Комар Р. О., Солових Є. М. Кінофестиваль як інструмент «м'якої сили» культурної дипломатії у міжнародних відносинах // Сучасне суспільство. 2020, Випуск 1 (20). С. 117-129.
32. Корчагіна О. Особливості побудови брендингу країни: сучасні теорії // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер. Журналістські науки. Вип.. 883. № 1. // <https://cutt.ly/4XrdIQV> [дата звернення: 10.08.2022].
33. Креативна економіка: кінофестивалі // <https://cutt.ly/M0VrgO9> [дата звернення: 19.12.2022].

34. Крегул І.Ю. Організаційно-правовий механізм співробітництва України з ЮНЕСКО в умовах розвитку інформаційного суспільства // <http://www.ippi.org.ua/kregul-iyu-organizatsiino-pravovii-mekhanizm-spivrobitnistva-ukraini-z-yunesko-v-umovakh-rozvitku-i> [дата звернення: 19.12.2022].
35. Кривонос П. Нові заходи у сфері культурної дипломатії // Україна дипломатична. 2018. Вип. 19. С. 733-737 // <https://cutt.ly/wChiXK6> [дата звернення: 31.08.2022].
36. Культурна дипломатія XXI століття: політико-дипломатичний та інституціональний інструментарій в умовах поліцентричного світу (модель Республіки Польща) // Культурологічний альманах. 2017. Вип. 5. С. 141-145.
37. Культурна політика Польщі та 11 програм розвитку // <https://cutt.ly/k0VjzLk> [дата звернення: 19.12.2022].
38. Лавриненко В. Роль міжнародного співробітництва в інтеграції університету в глобальний освітній і науково-дослідний простір // Вища освіта України. 2020. № 1. С. 13-17.
39. Луцишин Г. Особливості розвитку культурної дипломатії України в сучасних умовах // [Humanitarian vision](https://cutt.ly/zChiMJc). 2017. Vol. 3. Num. 1. С. 25-30 // <https://cutt.ly/zChiMJc> [дата звернення: 19.12.2022].
40. Машевський О. Діяльність Британської ради у країнах Східної та Центральної Європи на початку XXI ст. // Європейські історичні студії. 2018. № 9. С. 96-126.
41. Мельник А.О., Чапліч І.А. Перспективи розвитку вітчизняного туризму в умовах євроатлантичної інтеграції // Вісник Хмельницького національного університету. 2009. № 1. С. 76-80.
42. Мельничук О. Всесвітня культурна та природна спадщина як складова концепції загальної спадщини людства // Право України. 2003. № 12. С. 93-97.
43. Мельничук О.В. Українсько-німецькі музичні зв'язки на сучасному етапі // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. 2015. Вип. 44. Т. 1. С. 281-285.
44. МКП співпрацюватиме зі світовими профільними організаціями задля збереження культурної спадщини // <https://cutt.ly/50VjgrK> [дата звернення: 23.12.2022].
45. Можливості працевлаштування в Британській Раді // <https://cutt.ly/X0VtnqM> [дата звернення: 19.12.2022].
46. Монько Т.С. Міжнародні відносини як складова культурної політики України на сучасному етапі // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2017. № 2. С. 52-55.
47. Нагорняк Т.Л. Країна як бренд. Національний бренд «Україна» // Стратегічні пріоритети. 2008. № 4 (9). С. 220-228.
48. Нобелівська премія 2022: імена лауреатів і їх досягнення // <https://cutt.ly/u0VtRxd> [дата звернення: 19.12.2022].
49. Оболенська Т., Циркун О. Концептуальні підходи до міжнародного співробітництва між вищими навчальними закладами // Міжнародна економічна політика. 2016. № 2 (25). С. 41-58.
50. Парфіненко А.Ю. Роль Всесвітньої туристичної організації у формуванні глобальної туристичної політики. 2019 // <https://cutt.ly/M0VpVtw> [дата звернення: 23.12.2022].
51. Політика культурної дипломатії: стратегічні пріоритети для України: зб. наук.-експерт. матеріалів / за заг. ред. О. П. Розумної, Т. В. Черненко. Київ : НІСД, 2016. 92 с. // <https://cutt.ly/eChi2L0> [дата звернення: 31.08.2022].
52. Рамкова конвенція Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства // <https://cutt.ly/R0VhuGh> [дата звернення: 23.12.2022].
53. Розумна О.П. Культурна дипломатія України: стан, проблеми, перспективи. Київ, 2016 // <https://cutt.ly/sChiYkW> [дата звернення: 31.08.2022].
54. Саракун Л. П. Культурна політика сучасної України: монографія. Ніжин : Нац. ун-т харчових технологій, 2016. 205 с.
55. Світлична В.Ю. Туристична сфера: пошук шляхів подолання кризи в умовах глобальних карантинних обмежень // Комунальне господарство міст. 2020. Т. 5. Вип. 158. С. 24-31.

56. Святковська Ю.Ю. «М'яка сила» як інструмент зовнішньої політики держави // Політичні проблеми міжнародних систем та європейські студії. 2017. Т. 297. № 285. С. 83-87.
57. Семченко О.А. Імідж держави й національний бренд: взаємообумовленість понять // Політикус. 2015. Вип. 2. С. 74-78.
58. Сендецький А.В. Національні оперні театри України в українсько-польському культурному діалозі початку ХХІ ст.: аналіз офіційних сайтів // Гуманітарний корпус. Збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, історії, психології та педагогіки. Національний Педагогічний Університет імені М.П. Драгоманова. 2022. Вип. 43 С. 25-28.
59. Сербіна Н.Ф., Кучмій О.П. Культурна дипломатія як інструмент зовнішньої політики сучасної держави // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2011. Вип. 100 Ч 1. С. 122-131 // <https://cutt.ly/5ChiEzq> [дата звернення: 31.08.2022].
60. Смоленська С.Д., Гнаткович О.Д., Сич О.А. Політика розвитку креативних індустрій ЄС // Економіка та суспільство. 2022. Вип. 43 // <https://cutt.ly/10Vtwp0> [дата звернення: 21.12.2022].
61. Солових В.П., Солових Є. М. Інструменти культурної дипломатії як засіб «м'якої сили» у міжнародних відносинах (на прикладі кінофестивалів України) // Європейська дипломатія у ХХІ столітті: збірник тез наукових доповідей на II Науково-практичному круглому столі (м. Харків, 10 грудня 2019 року). Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. С. 92-100.
62. Співробітництво України з ЮНЕСКО // <https://cutt.ly/O0VrPdk> [дата звернення: 19.12.2022].
63. Стасевська О.А., Маланчук І.І. Культурна дипломатія: симбіоз культурного та правового потенціалу. Право та інновації. 2021. № 1 (33). С. 89-95 // <https://cutt.ly/sChiI7h> [дата звернення: 31.08.2022].
64. Стратегія Фандрейзингу Українського культурного фонду // <https://cutt.ly/s0VrNeX> [дата звернення: 19.12.2022].
65. Східна політика Європейського Союзу: здобутки, виклики та перспективи: Монографія [за наук. ред. Я.Турчин, Т.Астрамович-Лейк, О.Горбача]. Львів-Olsztyn: «РОМУС-ПОЛІГРАФ», 2021. 230 с.
66. Тешева Л.В., Зеленський М.В. Розвиток та вдосконалення національного бренду України // Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка та управління. 2022. № 3. // <https://cutt.ly/CXrdMSD> [дата звернення: 11.08.2022].
67. Участь України у діяльності ЮНЕСКО // <https://cutt.ly/n0Vr0wS> [дата звернення: 19.12.2022].
68. Фабрика А.А. Культура в теорії міжнародних відносин: реалістичний напрям // Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія. 2018. № 1 (27). С. 122-126 // <https://cutt.ly/rChinTr> [дата звернення: 31.08.2022].
69. Хрящевська Л.М. Охорона та збереження пам'яток історії та культури: навч. посіб. Миколаїв, 2019. 200 с.
70. Худавердієва В.А. Міжнародний туризм як чинник європейської інтеграції України: історія, сучасний стан і перспектива розвитку // Південний архів (історичні науки). 2022. Вип. (39). С. 35-43.
71. Чекаленко Л. Міжнародний досвід. Національний брендинг // <https://cutt.ly/2Xrd21a> [дата звернення: 10.08.2022].
72. Чернець М.О. До проблеми визначення національного бренду та його зв'язок з культурою. С. 155-159. <https://cutt.ly/DXrd8zB> [дата звернення: 11.08.2022].
73. Шевцов Є.Д. Комунікаційні аспекти побудування національного бренду України // Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2018. Вип. 2-1 (45). С. 32-35.
74. Шевченко В.С. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як фактор сталого розвитку українського суспільства // Сталий розвиток в умовах глобальних викликів : матеріали Всеукраїн. наук.-практ. інтернет конф., Харків 7-8 квітня 2017 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова та ін. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. С. 329-330.
75. Шуляк А. Налагодження культурних мостів Британською Радою з Україною в рамках політики ЄС «Східне партнерство» // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2020. Вип. 2 (8). С. 245-258.

76. Які об'єкти охороняє ЮНЕСКО в Україні // <https://cutt.ly/s0Vr7Sl> [дата звернення: 19.12.2022].

77. Яцків Я. С. Наука і культура України : долаючи кордони. Київ : Академперіодика, 2014. 175 с.

Інформаційні ресурси Інтернет

78. Міністерство культури та інформаційної політики України: <https://mkip.gov.ua/>

79. Міністерство закордонних справ України: <https://mfa.gov.ua/>

80. Офіційний сайт ЮНЕСКО // <https://en.unesco.org/>

81. Офіс Ради Європи в Україні: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv>

82. ICOMOS // <https://www.icomos.org/en>

83. Британська Рада // <https://www.britishcouncil.org.ua/>

84. ICOM // <https://icom.museum/en/>

85. Міжнародна наукова рада // <https://council.science/uk/>

86. Міжнародний Центр по дослідженню захисту та реставрації культурних цінностей // <https://www.iccrom.org/>

87. Німецький культурний центр Goethe-Institut в Україні // <https://cutt.ly/Q0VrQHр>

88. Український національний комітет Міжнародної ради музеїв // <http://icom.in.ua/z.php>

89. Український ПЕН // <https://pen.org.ua/>

Навчальне видання

МІЖНАРОДНІ КУЛЬТУРНІ ВІДНОСИНИ

програма та навчально-методичні матеріали з навчальної дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 034 Культурологія

Розробник:

М.О. Жигайло, канд. культурології, викладач

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 20.12.2023 р. Формат 60х84/16.

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.

Ум. друк. арк. 7,67. Обл.-вид. арк. 8,52.

Адреса редакції і видавця:

ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4

тел. (057) 731-27-83. e-mail: rvv2000k@ukr.net.

Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.